

Dosar nr. 2r-815/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (I. Păduraru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (N. Simciuc, I. Țurcan, Iu. Cotruță)

DECIZIE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Vignan Igor,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vignan Igor
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălțării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului
moral,

împotriva încheierii din 25 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu
s-a dat curs cererii de apel depuse de către Vignan Igor,

c o n s t a ț ă:

La 10 mai 2017 Vignan Igor a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălțării
dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 27 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani
acțiunea a fost respinsă.

Vignan Igor a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 25 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs
cererii de apel depuse de Vignan Igor, apelantului fiindu-i acordat un termen
rezonabil de 15 zile din data recepționării încheierii respective pentru prezentarea
cererii de apel motivate traduse în limba română. Următoarea ședință de judecată a
fost fixată pentru data de 26 septembrie 2018. I s-a explicat că, în caz contrar,
cererea sa de apel îi va fi restituită.

La 03 august 2018 Vignan Igor a depus recurs împotriva încheierii din 25 mai
2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel, obligându-l să prezinte
apelul motivat în limba română, astfel a încălțat normele de drept material.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de
declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea
încheierii.

Conform avizului de recepție contra semnătură, se confirmă că Vignan Igor la data de 20 iulie 2018 a recepționat copia încheierii de a nu da curs apelului. Astfel, recursul declarat la data de 03 august 2018 este în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează recursul împotriva încheierii, instanța de recurs îl poate respinge și poate menține încheierea.

În conformitate art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Art. 364 alin. (3) Cod de procedură civilă prevede că înscrisurile redactate într-o limbă străină se depun în traducere certificată în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba română și, în coroborare cu acesta, art. 24 din Codul de procedură civilă prevede că judecarea pricinilor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba română.

Art. 4 din Constituție prevede că modul de funcționare a limbilor pe teritoriul Republicii Moldova se stabilește prin lege organică.

Conform art. 6 din Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova nr. 3465 din 1 septembrie 1989, în relațiile cu organele puterii de stat, ale administrației de stat și ale organizațiilor obștești, precum și cu întreprinderile, instituțiile și organizațiile situate pe teritoriul Republicii Moldova, limba de comunicare orală sau scrisă – română sau rusă – o alege cetățeanul.

Totodată, în conformitate cu art. 118 din Constituție, procedura judiciară se desfășoară în limba română.

Principiul utilizării limbii oficiale, care este prevăzut și în art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească, impune ca judecarea cauzelor să aibă loc în limba oficială a statului.

Convenția europeană a drepturilor omului nu conține dispoziții cu privire la limba utilizată în fața tribunalului, ci impune asigurarea gratuită, atunci când este cazul, a unui interpret.

Prin urmare, Curtea Supreme de Justiție reiterează faptul că discuțiile referitoare la accesul în justiție trebuie să se poarte în sfera legislației procesuale, care constituie legislația specială, nu în cea a unor legi generale.

Curtea Supremă de Justiție reține că întrucât judecarea pricinilor civile se desfășoară în limba română (potrivit art. 24 alin. (1) din Codul de procedură civilă), cererile de chemare judecată, de apel sau recurs nu se vor putea depune în instanța de judecată într-o altă limbă. Fără a diminua dreptul tuturor justițiabililor de a-și vorbi limba maternă, justiția se desfășoară în limba oficială a statului. Dacă este cazul, cei care nu o cunosc pot beneficia gratuit de dreptul la interpret.

Așadar, cererile de chemare în judecată, de apel sau recurs redactate într-o altă limbă decât limba oficială a procesului trebuie însoțite de traducere realizată de către un translator autorizat. Sarcina traducerii îi aparține celui care o prezintă, nu instanței de judecată.

În cauza Ivanov v. Finlanda din 29 mai 2002, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, în cazul unei doamne cetățean rus, care invocase refuzul accesului la un tribunal pentru că își formulase cererea în limba rusă și nu în limbile oficiale din Finlanda – finlandeza și suedeza – că reclamanta fusese liberă să introducă o nouă acțiune, atât timp cât aceasta era formulată în una din limbile oficiale din Finlanda. Curtea Europeană a notat că deși reclamanta nu beneficia de un drept absolut la gratuitatea asistenței juridice, ea putea solicita subvenționarea asistenței, precum și numirea unui avocat din oficiu care cunoștea una din limbile oficiale. Curtea Europeană nu a considerat că reclamantei i s-a negat accesul la un tribunal, în vederea intentării procedurilor civile.

Din considerentele menționate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază că la pronunțarea încheierii de a nu da curs apelului, instanța de apel a obligat în mod justificat apelantul să prezinte cererea de apel motivată în limba română. Apelantul Vignan Igor nu era lipsit de dreptul de a recurge, în acest sens, la serviciile unui translator autorizat.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Vignan Igor.

Se menține încheierea din 25 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vignan Igor împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru